

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2012 ROK.

Używanie i nadużywanie alkoholu na stałe wiąże się z problemami społecznymi – ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Powiązania te są bardzo złożone i różnią się stopniem bezpośredniości wpływu picia alkoholu na problemy społeczne ich zasięg.

Na szczególne podkreślenie w tym zakresie zasługują następujące zjawiska i procesy obejmujące populację osób mających jakiegokolwiek problemy związane z alkoholem:

- uzależnienie od alkoholu,
- nadużywanie alkoholu,
- współuzależnienie,
- dzieci i młodzież żyjące w rodzinach z problemem alkoholowym,
- nastolatki pijące alkohol,
- zjawisko przemocy domowej.

W przeprowadzonych badaniach, na reprezentatywnej próbie dorosłych mieszkańców Polski pn: „ Substancje psychoaktywne – postawy i zachowania” ważność problemów społecznych, została sklasyfikowana w następujący sposób:

1. bezrobocie – 87,5%
2. alkoholizm – 51,6%
3. picie alkoholu przez młodzież - 53,4%.

Warto zauważyć, że problemy związane z nadużywaniem alkoholu wymienionych w postawionym pytaniu znalazły się wśród pięciu najwyżej ocenianych problemów. Istotne problemy, które pojawiły się w odpowiedziach to także spadek stopy życiowej.

Alkoholizm jako problem społeczny znalazł się na piątym miejscu – 40,5% - „bardzo ważny”, 7,3% uznało go za problem najważniejszy w Polsce w problematyce społecznej.

Rozwiązywanie problemów uzależnień oznacza podejmowanie wszechstronnych działań ukierunkowanych na osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny w trosce o zmniejszenie destrukcyjnych skutków nadużywania alkoholu.

Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują we wszystkich obszarach życia ludzkiego. Są nimi:

1. Szkody występujące u osób pijących (np. degradacja zdrowia fizycznego, życia emocjonalnego i społecznego funkcjonowania).
2. Szkody występujące u członków rodzin alkoholowych (np. zaburzenia emocjonalne, schorzenia psychosomatyczne).
3. Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy (np. absencja, wypadki, obniżenie wydajności pracy).
4. Naruszenie prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe (np. przestępczość, przemoc w rodzinach alkoholowych, prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym).
5. Naruszenie prawa związane z obrotem alkoholem (np. sprzedaż alkoholu osobom nieletnim).
6. Niekorzystne społecznie zmiany w strukturze picia napojów alkoholowych (np. spadek wieku inicjacji alkoholowej, wzrost spożycia alkoholu przez dzieci i młodzież).

Istnieje zatem konieczność podjęcia intensywnych i skutecznych działań profilaktycznych, leczniczych, prewencyjnych i rehabilitacyjnych.

Główne cele i strategie, które powinny stanowić ramy działania samorządów terytorialnych zostały określone przez:

1. ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)
2. ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493),
3. ustawę z dnia 29 listopada 1990r. o pomocy społecznej
4. ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o pożytku publicznym i wolontariacie.

Dokumenty te stanowiły podstawę przy opracowywaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto przy opracowywaniu tego programu posłużono się diagnozą potrzeb, jak również uwzględniono zasoby, jakimi dysponuje gmina do realizacji poniższych zadań.

Priorytetem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami. Realizacja działań zawartych w programie ma charakter długofalowy i nie odbiega w swej formie i treści od poprzednio przyjmowanych programów. Warunkuje to w dużym stopniu skuteczność podejmowanych działań.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany jest przez Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień, GKRPA. W jego realizacji uczestniczą osoby fizyczne i prawne oraz organizacje pozarządowe działające w gminie.

Cel strategiczny programu:

➤ przeciwdziałanie problemom alkoholowym

PRIORYTET 1: Rozwiązywanie problemów alkoholowych

Cele szczegółowe:

1.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu oraz współuzależnionych.

Beneficjenci:

- Pełnomocnik ds. Uzależnień
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Poradnie odwykowe
- Organizacje pozarządowe

Działania:

1.1.1. Współpraca i współdziałanie z poradniami dla osób z problemami alkoholowymi w zakresie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- prowadzenie grup terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu

1.1.2. Prowadzenie punktu konsultacyjnego i grup wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu

1.1.3. Przyjmowanie wniosków o objęcie leczeniem odwykowym

Wskaźniki:

- Liczba pacjentów objętych opieką placówek lecznictwa odwykowego
- Liczba osób korzystających z usług instytucji pomocowych w gminie (konsultacje, poradnictwo)
- Liczba pracowników posiadających certyfikaty specjalisty ds. terapii lub instruktora ds. terapii

1.2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla uzależnionych od alkoholu, osadzonych w zakładach karnych, aresztach śledczych oraz osób, które opuściły te placówki.

Beneficjenci:

- Areszty Śledcze
- Osoby osadzone

Działania:

1.2.1. Prowadzenie terapii uzależnień w Areszcie Śledczym w Środzie Wlkp. , Poznaniu,

1.2.2. Upowszechnianie w zakładach penitencjarnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla osób osadzonych uzależnionych od alkoholu

Wskaźniki:

- Liczba realizowanych programów terapeutycznych
- Liczba uczestników objętych programem
- Liczba specjalistów zatrudnionych do realizacji zadania

PRIORYTET 2: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży

Cel szczegółowy:

2.1. Wspieranie programów profilaktycznych i działań społeczności lokalnych na rzecz zapobiegania używaniu alkoholu w szczególności przez dzieci i młodzież

Beneficjenci:

- Pełnomocnik ds. Uzależnień
- Społeczność lokalna
- Organizacje pozarządowe
- Grupy zawodowe: psychologów, pedagogów, nauczycieli wychowawców placówek oświatowych i opiekuńczo -wychowawczych, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych i innych
- Rodzice i wychowawcy

Działania:

2.1.1. Wspieranie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym

- 2.1.2. Wspieranie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w rozwijaniu działań profilaktycznych
- 2.1.3. Wspieranie i prowadzenie programów profilaktyczno edukacyjnych dla dzieci i młodzieży
- 2.1.4. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych jako elementu oddziaływań profilaktycznych
- 2.1.5. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla rodziców i młodzieży zagrożonej uzależnieniem
- 2.1.6. Prowadzenie świetlic opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci i młodzieży
- 2.1.7. Prowadzenie klubów dla młodzieży szkół gimnazjalnych
- 2.1.8. Prowadzenie wyjazdowych form terapii dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i rodzin
- 2.1.9. Dostarczanie wiedzy na temat FAS (Alkoholowy Zespół Płodowy) psychologom, pedagogom, terapeutom oraz wszystkim, którzy zajmują się pomocą dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym
- 2.1.10. Stworzenie bazy danych na temat dostępnych i rekomendowanych programów profilaktycznych oraz ich realizatorów, utworzenie strony internetowej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2.1.11. Organizowanie konferencji, szkoleń uwzględniających nowoczesne podejście do profilaktyki, używania substancji psychoaktywnych oraz koordynacja lokalnych strategii profilaktycznych
- 2.1.12. Organizowanie festynów rodzinnych
- 2.1.13. Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi oraz prowadzenie zajęć profilaktycznych dla różnych grup zawodowych
- 2.1.14. Opracowywanie oraz upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dla animatorów działań profilaktycznych w społecznościach lokalnych. Prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej poprzez środki masowego przekazu
- 2.1.15. Prowadzenie szkoleń dla rodziców w zakresie oddziaływań wychowawczych rodziny w aspekcie zagrożenia uzależnieniami
- 2.1.16. Współpraca z UAM i Szkołą Pracowników Socjalnych w zakresie szkoleniowej i profilaktycznej

Wskaźniki:

- Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych
- Liczba odbiorców programów

- Ewaluacja programów
- Liczba kampanii profilaktycznych
- Liczba współpracujących przedstawicieli mass mediów
- Liczba zorganizowanych szkoleń i osób w nich uczestniczących
- Liczba studentów działających przy realizacji programu
- Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz dzieci objętych pomocą
- Liczba sportowych zajęć pozalekcyjnych oraz uczestników tych zajęć
- Ilość dzieci młodzieży i rodzin korzystających z form wyjazdowych
- Informator o rekomendowanych programach profilaktycznych

PRIORYTET 3: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Cele szczegółowe

3.1. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej

Beneficjenci:

- Pełnomocnik ds. Uzależnień
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Sąd
- Prokuratura
- Komisariat Policji
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Organizacje pozarządowe

Działania:

3.1.1. Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie udzielania pomocy rodzinom z problemem alkoholowym:

- zbieranie i gromadzenie dokumentacji dotyczącej osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- dofinansowanie jadłodajni dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

3.1.2. Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

3.1.3. Prowadzenie poradnictwa i rozmów interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

3.1.4. Udzielenie pomocy prawnej i psychologicznej rodzinom osób uzależnionych od alkoholu oraz ofiarom przemocy

3.1.5. Prowadzenie „szkoły dla rodziców”, której celem jest doskonalenie umiejętności wychowawczych rodziców

Wskaźniki:

- Liczba osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy
- Liczba punktów przeciwdziałania przemocy
- Liczba zrealizowanych szkoleń i ich uczestników
- Liczba zorganizowanych konferencji
- Liczba kampanii profilaktycznych
- Liczba udzielanych porad prawnych i psychologicznych
- Liczba osób korzystającej z pomocy żywieniowej

3.2. Wspieranie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach alkoholowych we współpracy z policją, pomocą społeczną, placówkami leczenia odwykowego

Beneficjenci:

- Pełnomocnik ds. Uzależnień
- Komisariat Policji
- Sądy i Prokuratura
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Pedagodzy szkolni, psychologodzy
- Placówki leczenia odwykowego
- Punkty konsultacyjno-interwencyjne.

Działania:

3.2.1. Dofinansowanie programów terapeutycznych prowadzonych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej

3.2.2. Współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

3.2.3. Współdziałanie w przypadkach rozpoznania i zgłoszenia przemocy domowej z zespołem interdyscyplinarnym

3.2.4. Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń dla policjantów, kuratorów sądowych, pracowników socjalnych przedstawicieli miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych grup zawodowych na temat programów interwencji wobec przemocy domowej i współpracy służb

Wskaźniki:

- Liczba osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy
- Liczba osób przeszkolonych w poszczególnych grupach zawodowych.
- Liczba sporządzonych „Niebieskich kart”

PRIORYTET 4: Współdziałanie z instytucjami i organizacjami

I. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Beneficjenci:

- Pełnomocnik ds. Uzależnień
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Komisariat Policji
- Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe
- Osoby fizyczne działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych

Działania:

4.1.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, Kościołem i związkami wyznaniowymi w zakresie promowania postaw abstynenckich, wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania uzależnieniom

4.1.2. Merytoryczne i finansowe wspieranie stowarzyszeń i organizacji trzeźwościowych

4.1.3. Organizacja szkoleń w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych

4.1.4. Współpraca z Policją w zakresie pomocy osobom nietrzeźwym przebywającym w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych w Komisariacie

4.1.5. Współpraca z Policją i Strażą Miejską w zakresie przeciwdziałania zjawisku nietrzeźwych użytkowników dróg

4.1.6. Współpraca z Policją i Strażą Miejską w zakresie przestrzegania warunków podawania i sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Wskaźniki:

- Liczba szkoleń
- Liczba realizatorów programu
- Liczba osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy
- Ilość współrealizowanych zadań
- Liczba współpracujących organizacji i instytucji

II. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Beneficjenci:

- Pełnomocnik ds. Uzależnień

Działania:

4.2.1. Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniu w wysokości:

- przewodniczący Komisji 20% najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów
- Sekretarz Komisji 20% najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników , ustalonego według odrębnych przepisów
- członkowie Komisji 15% najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników, ustalonego według odrębnych przepisów, za wykonywanie niżej wymienionych zadań:

1. inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
2. prowadzenie rozmów interwencyjno-motywuujących do podjęcia leczenia odwykowego;
3. kierowanie na badania przez biegłego po zgromadzeniu odpowiedniej dokumentacji osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, zakłócają spokój i porządek publiczny, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego;

4. kierowanie spraw do Sądu w celu wydania postanowienia dotyczącego leczenia odwykowego;
5. prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
6. opiniowanie wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych;
7. udział w posiedzeniach Komisji dotyczących innych spraw niż wymienione w pkt 2-3;
8. udział w szkoleniach tematycznych;
9. współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi podpis złożony na liście obecności z poszczególnych posiedzeń komisji.

4.2.2. Ustala się możliwość wypłacania delegacji dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w oparciu o obowiązujące przepisy w jednostkach sfery budżetowej

Wskaźniki:

- Liczba posiedzeń komisji
- Liczba kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych
- Liczba osób z którymi przeprowadzono rozmowy interwencyjno-motywuujące
- Ilość realizowanych zadań
- Liczba szkoleń dla członków Komisji

III. Monitorowanie stanu problemów alkoholowych na terenie Gminy Kórnik

Beneficjenci:

- Realizatorzy programów
- Instytucje i organizacje zajmujące się realizacją zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Działania:

1. Zbieranie i opracowywanie danych statystycznych dotyczących problemów alkoholowych, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie

2. Dokonanie profesjonalnej diagnozy opartej na cyklicznych, rzetelnych badaniach problemów i zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu przez dzieci i młodzież oraz dorosłych
3. Analiza bazy danych o miejscach i formach pomocy dla osób z problemem alkoholowym oraz ofiar i sprawców przemocy domowej
4. Pozyskiwanie danych z Komisariatu Policji i Straży Miejskiej dotyczących liczby interwencji domowych, liczby przestępstw i wykroczeń, danych dotyczących przestępczości nieletnich oraz liczby wypadków drogowych spowodowanych przez „nietrzeźwych”
5. Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w celu pozyskiwania przydatnych danych do diagnozy problemów alkoholowych w Gminie.
6. Analiza danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie udzielonych porad i rozmów motywująco-interwencyjnych.

Wskaźniki:

- Bazy danych.
- Protokoły z kontroli realizowanych programów
- Ilość współrealizowanych zadań
- Protokoły z posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Przewodniczący Rady Miejskiej

Maciej Marciniak